

GOSPODARSTVO

Godina I. — Broj I.

LA ECONOMIA

Juni — 1926

FORTE

Dirección del destinatario

Sr. D.

Jovan

Knjižarnica 7

Ljubljana

GLASILO SLOVENSКИH PRIVREDNIKA U JUZNOJ AMERICI

Organo de la inmigración productora Eslava en Sud América

IZLAZI NAKLADOM

Edición de la Casa

“EURASIA”

BUENOS AIRES

Calle Nueva York 3363

PRETPLATA godišnje (por año) \$ 2.— m. n.; inozemstvo (exterior) U. \$ S. 1.— polugodišnje (por semestre) \$ 1.— m. n.; inozemstvo (exterior) U. \$ U. —.50.

Naslov uredništva i uprave.
Adresa redakce a administrace
Dirección de la redacción y administración

“Eurasia”, Nueva York 3363,
Buenos Aires.

NUESTRO PROPOSITO

La inmigración yugoeslava en el país, en su mayoría agricultores, marineros y obreros, ha quedado sin su órgano, habiendo sido suspendido después de 10 años de fecunda labor el periódico “Jadran”, en ésta, y habiendo fallecido el perseverante editor de “Zajednica—La Unión” en Rosario, Don Juan Radeljak.

Para llenar el vacío al menos provisoriamente nos hemos decidido a editar esta modesta hoja, dedicándola en primer orden a las cuestiones de índole económica, para que sirva como vínculo a los millares de nuestros connacionales, obreros y agricultores, quienes con el sudor de su frente colaboran en el progreso del país, diseminados por el vasto territorio de las Repúblicas del Continente.

Cerradas las puertas de Norte América crece el número de la inmigración yugoeslava obrera a Argentina ante todo.

Son los recién llegados, quienes necesitan más que nadie tal vínculo. Tal inmigrante, sin poseer el idioma, sin conocer el nuevo país, tiene la tendencia de aglomerarse en esta Capital, donde quedando sin trabajo aumenta el elemento negativo convirtiéndose en una carga para su nueva patria. Hay que ayudarlo salir al campo, saber buscar el trabajo, para que pueda cuanto antes empezar a respirar económicamente. A tal fin es necesario un contacto sistemático con los demás, antes llegados, quienes ya han creado las bases de su bienestar en las provincias.

Las colonias prósperas yugoeslavas en los alrededores de Rosario se han desarrollado en cuan-

to los colonos ya radicados han dejado llegar a los parientes de Europa, recibéndolos y dándoles la ocasión de poder empezar enseguida a trabajar en un ambiente así no del todo extraño para el recién llegado, quien enseguida entra en un principio de lenta pero continua adaptación y asimilación.

En vista de las enormes distancias sudamericanas únicamente un periódico puede prestar práctica y continuamente el servicio indicado al inmigrante siendo para él un punto, a donde sabe que puede dirigirse tanto él cuando busca el trabajo, cuanto los factores que precisan brazos.

Su periódico es el consultor para el inmigrante en los casos de necesidad, por intermedio de él queda en contacto con sus connacionales, las experiencias y relaciones de ellos; su periódico con las informaciones y vinculaciones es el puente hacia todo lo desconocido, nuevo y útil de la nueva patria. Así el hombre no se convierte en una célula estéril e indiferente, sino en elemento activo, recibiendo siempre nuevos impulsos para orientarse, para pensar, actuar y progresar.

En el sentido indicado queremos colaborar en el progreso del inmigrante y del país, sabiendo bien, que progresar quiere decir vencer obstáculos y dificultades.

Sabemos, que no se puede conseguir todo lo deseado, pero somos decididos para conseguir todo lo posible en las circunstancias dadas.

La Casa Editora.

Manje zboru, a vise tvora

—(0)—

Za izdavanje ove novine odlucili smo se is sledecih razloga.

“Jadran” nakon 10 godisnjeg opstanka, uzdrzavan dovoljnim fondovima, zaustavljen je bio bes konzultiranja iseljenickog mnjenja, kad se je cinilo, da ga vise ne treba u svrhe visoke politike, kojim je sluzio zadnje tri godine.— “Zajednica” po smrti g. Radeljaka, cija ju je zasebna inicijativa drzala uz sve zrtve niz dugih godina, nije nasla za vremena toliko odaziva, da bi bila ostala sa dovoljno jakim gospodarskim temeljem a da bi mogla pobediti uspesno ekonomske poteskoce.

S jedne strane ostaje toliko tisuca Jugoslovena u Juznoj Americi bez novine, s druge strane ostaje preka potreba takove veze za sav nas svet.

U Severnoj Americi 635.000 nasih drugova uzdrzava 38 slovenačkih, 26 hrvatskih, katoličkih zupa, 2 greko-katolicke i 23 srpsko-pravoslavne parokije, sa 14 slovenačkih te 12 hrvatskih skola. Drustava sa pojedinim ograncima imadu Slovenci 915 sa 63.000 članova i imovinom od 3 milijuna dolara. Hrvati 602 ogranka sa 52.000 članova i imovinom od 750.000 dolara, Srbi 273 ogranka sa 42.000 članova i imovinom od 650.000 dolara. Ukupno 89 zupa, 1826 drustava, sa 157.000 članova i sa 4.400.000 dolara imovine.

NOVINA imadu u svemu 44, koje se tiskaju u 305.000 primeraka, Najjace su 2 slovenačke novine, “Glas Svobode” sa preko

23.300, i “Jugoslavja” sa 22.000 primeraka, obedve u Cicagu. Gore uzdrzava dakle svakih 15.000 drugova (ubrojivsi i zene i decu) po jednu novinu.

Nas u Juznoj Americi ima po prilici 10 % gornjeg broja Srazmerno morali bi smo uzdrzavati: oko 180 drustava, sa 16.000 članova i imovinom od preko 1.000.000 peca pap., 10 zupa, 3 skole i 4 novine. Ne zaboravimo, da megju nasima u S. A. nema milijunara, tako da citavu organizaciju uzdrzavaju radnici is svojih sila.

Izgovor, da je nasa sadasnja dezorganizacija u J. A. opravdana jer nas “ima malo”, dakle ne stoji! Mora se poceti s novinom; takovom, koja bude neodvisla od interesa nakalicine visokih cinitelja, novinom, koja ce tako dugo bockati, dok se ne poenu okonje ili samostalno prikupljati poci organizacije, koji jos ili vee postoje, da se siroki slojevi iseljenictva udruze u svesnu celinu, ne da idu u parade visokog gospodi, nego da se late posla oko svoje iseljenicke politike, naime gospodarskog napretka i prosvete.

Novina, koja zivi od bogatih fondova, ili koja umire pod deficitima, nemoze da sluzi iseljeniku kao uzor ili vogj na polju gospodarskog napredovanja, koji je bio iskljuciva svrha da smo se doselili u ove zemlje.

Zato smo osnovali “Gospodarstvo” tako, da ono dokaze najpre samo za sebe i na sebi, sto znaci

PRETPLATITI mozete se, ako Vam je to zgodnje nego posiljati postom, na sledecim naslovima:

Predplatne a drobny rozprodej u:

BUENOS AIRES: “Eurasia”, Nueva York 3363 (Devoto).

M. Suchan, Bolivar 171 (u Centru grada, 1 c. od Plaza Mayo.)

BERISO: Ensenada, Alberto Slovencik, N. York 4865

COMODORO RIVADAVIA: José Antos, Y. P. F. Kmo. 3

CORDOBA: Antun Horvat,

Entre Ríos 2924

DOK SUD: Lekarna Huspaur, F. Quiroga 1181

MENDOZA: Jovan Buligovic, Rioja 1543

MONTEVIDEO: E. R. Alaguich, Cerro, Barcelona 109

PIÑERO: J. Odstreil, Cor. Díaz 843

ROSARIO: Juan L. Milicic, San Juan 1766

TANDIL: Petar Pavlovic, Cautera “Albion”

ZARATE: José A. Turic, Villa Angus.

SLOVENSKI VESTNIK

(0)

u praksi gospodarski raditi. Zato je pocelo skromno a realno.

Otkuda im fondovi? pitace se valda svaki od citaoea, cim mu dogje prvi broj "G"—a u ruke. Evo kako smo obasli potrebu skupog nakladnog aparata, a time i potrebu u desetke tisuca iducih fondova, te ubitacnu odvislost od vanjskih upliva: prakticki zasnovanim organizovanjem rada; vlasnici par nasih radnja dali su novini besplatno na raspolozenje iskustvo, rad i znanje, tako da treba kriti kao jedini efektivni izdatak samo trosak za slaganje, papir i tiskanje te otpremu.

Zbog toga bilo je moguće, da smo odredili pretplatu na samo \$ 2. (dve pece arg. pap.) godisnje. Novinu moze pretplatiti dakle i najzadnji radnik.

A program rada? No to pitanje odgovaramo sa naslovom jednog izvrsnog uvodnog clanka splitke "Prosvjete".

MANJE ZBORA A VISE TVORA! Necemo poceti velikim obećanjima, nego kazemo jedino: ucinee se sve, sto bude u uskom okviru moguće. Do odaziva sa strane iseljenika stoji, u koliko bude novini moguće, da napreduje glede velicine i sadrzine.

Sve prijatelje pokreta molimo, neka nam javljaju svoje zelje, savete i prikore. Tako bude moguće, da dobro obavesteni o zeljama pretplatnika utremo put jednoj iseljenickoj novini, koja bude odgovarala zbiljskim, svakodnevnim potrebama iseljenickih mnozica.

Megjutim za skrome prilike skroman pocetak.

Nase vlade

Dne 8 aprila o. g, sastavljena Uzuniceva vlada megjutim doduse vec je dva puta pokojna ali posto nismo imali ovgje novine, zanimace svakako kako je bila sastavljena, osobito jer ni sada promene nece biti bas tako velike.

Ministarske stolice bile su porazdeljene ovako:

predsednik — Uzunovic Nikola, radikal
pravosudstvo — Gjuricié Marko, rad.
unutar. dela — Maksimovic Boza, rad.
inostr. dela — Dr. Nineic Momcilo, rad.
promet — Miletic Krsta, rad.
prosveta — Radic Stjepan Hrv. Selj. str.
vera — Trifunovic Misa, rad.
izenacenje zakona — Srskie Milan, rad.
narodno zdravlje — Miletic Slavko, rad.
vojska i mornarica — general Trifunovic Dusan, nepolit.
javne gradnje — Vujicic Milorad, rad.
socijalna politika — Simonovic Milan, rad.
agrarna reforma — Radic Pavle, HSS
poste i brzojav — dr. Superina Ivan, HSS
sume i rudnici — dr. Nikie Nikola, HSS

trgovina i industrija — dr. Krajac Ivan, HSS
poljoprivreda i vode — Jovanovic Vasa, rad.

Zbog krize 1. aprila ostupili su ministri Stjepan Radic, Pavle Radic i dr. Ivan Krajac, svi od HSS, od koje s uostali u vladi jos dvojica.

A o ponovnoj krizi od 18. maja brzojav javlja nam sledece:

BELGRADO, Mayo 18 (United) — Uzunovitch, a quien el rey Alejandro encomendara la formacion de gabinete, ha tenido éxito en la reconstrucción del mismo a base de una coalición en la que figuran croatas y ra-

dicales.

Los croatas accedieron a que no figurase en el nuevo gabinete ni Pablo ni Esteban Raditch.

Nakon druge krize izbili su na dan veliki korupejski skandali, o kojima se necemo raspisivati, jer nismo politicka novina koju bi punili sa slienim senzacijama. Samo to moze iseljenictvo pravom pitati: zasto gospoda dok sede skupa kod vladnog korita, lepo sute, a tek kad se posvade, pocnu da iznose u javnost nespo- sobnost, neurednost ili nepostenje jedan drugoga? Kad kritika- umesto da bude stvarna, da trazi uzroke te ih uklanja—kad se promeni u svagju, te ne moze biti niti stvarna, niti nepristrana, niti nepreterana?

Nas veseli, da su se najjace dve stranke ipak opeta slozile, da je g. Radic ucinio sto je izjavio, da rado odstupa, ako bi njegova osoba morala biti zaprekom sporazumu, i da su ostale na strani kombinacije s raznim malim strankama, koje nijednoj vladi nemogu dati potrebne stabilnosti niti dozvoliti, da se dogje do nesto sire zasnovanog politickog programa.

Steta samo, da se nista ne cuje o zemljoradnicima, koji su spocetka toliko obećali i pobudili tolike nade u nasoj drzavi, u kojoj seljak sacinjava 85 % stanovnistva. Svakako znak, da smo jos vrlo daleko od ustaljenja prilika.

PREDPLATA predstavlja moralnu i noveanu odgovornost napram predbrojnicima. Zato smo odlucili postupati njom ovako: ulagati cemo ju na posebni racun u banku, a pridignuti s tog racuna samo odgovarajucu svotu kad jedanput izagje doticni novi broj. Za slucaj, da bi novina prestala izlaziti pre nego bi bio iscrpljen taj racun, ostatka radi malene izosna necemo posebi- ce vratiti pojedincima, nego cemo ga doznaciti u koju narodnu ili socijalni svrhu prema zelji vecine predbrojnika. Da se bude, kako naznaceno, zbilja postupalo, potpisani preuzima osobno odgovornost. — Ing. C. Jekovec.

SLOVENC!

Zaradi zalostnih gospodarskih in politienih razmer v Slovenski Beneciji se neprestano mnozi st- vilov slovenskih iseljencev v Ar- gentini. Pocasi bo treba zaceti misliti na zvezo vseh teh mno- gosteovilnih posameznikov, ker smo vsi tako raztreseni.

Prisli smo celo ze do vstanovit- ve drustva "Primorje". Zalibog deloma radi velikih oddaljenosti, posebno pa zaradi odhoda g. Le- bana v Antofagasto ta prvi pos- kus ni vspel. Ampak zaradi tega menda se ne vrzemo puske v ko- ruzo? Z enim samim drustvom najbrze ne bo slo, temvec mora- mo najti prakticno obliko nek- akse Zveze, ki bi obtajala iz vecih krajevnih kroskov. Tak kroszek, brez nepotrebnih formal- nosti bi mogel biti povsod, kjer so vsaj trije Slovenci skupaj.

To bi se dalo izpeljati in drza- ti edino potom casopisa. Zato je

TOLMIN — Ravnatelj ucilisea Pavlin je prepovedal delovanje naprednemu Dramticnemu ter katoliskemu Dijaskemu Krosku.

AVCE — Videmski prefect je razpustil "Izobrazevalno Drust- vo" in zaplenil vse premozenje, radi "veleizdaje". Premikastili

"Gospodarstvo" drage volja na razpolago vsem rojakom, ki he- cejo o stvari reci svojo mnenje. Okrog lista se zaradi njegavega gospodarskega znasaja moremo- -ard vuzer uu epajš ou isa ueaqz pricanja posameznikov.

Ker malo volne drug za drugo- ga, je najglavnejša stvar za za- cetek, da takoj vsakdo listu spo- roci naslove vseh svojih rojakov za katere ve, da jim poslujemo list na ogleđ. Le ce pride list v roke vsem, bodo za dobre nasvete ka- tere bodo posamezniki pisali, zve- deli vsi ostali.

Cim vecje bo stevilo slovenskih naročnikov (naročina znasa sa- mo dva peza za celo leto) tem vecja bo tudi slovenska priloga. Ce se jih oglasi vsaj 300, bo pri- loga mogla obsegati dve cele stra- ni v vsaki sttevilki.

Posiljajte novice, in vesti • drustvih, ce ze imate katero v kaksnem kraju.

se namree nekega fasista Erjav- ca.

POSTOJNA — Pet roparjev je napadlo lasko carinarsko bla- gajno ter odneslo ½ milijona lir. V boju z milico ostali mrvi 3 laski vojaki in 2 roparja, baje neki Melk in Vilhar.

Ceskoslovensky Vestnik

::o::

Vázeny pane redaktore!

Vasi vzacnou nabidku pripojiti cesky psanou hlicku k Vasemu casopisu, uvital jsem s opravdo- vym nadsením. Lituji jen, ze v posledni okamzik, kdy tato byla ucinena, nebylo mi uz možno sde- lití radostnou tu zpravu s onemi príslušníky české kolonie, které stejne jako já nemile nesli dosa- vadní "monopol veřejného mín- ní" a které budou nyní mít mo- znost, postavit se veřejne a účin- ne proti jeho vystrelkum. Dou- fám, ze smím si osobiti v tomto

případe právo mluvití jejich jmé- nem, a verím, ze nebudu desau- vován jediným z tech lidí, kteří jsou vinkulováni s kolonií naší hlubšími vztahy nezli jsou snad "úcty zisku ztráty".

Jejich jménem vyslovuji Vám, pane redaktore, vrelý dík cítěny tím hlouběji, čím méně slov pro- ň nacházím.

Vasí uslechlité snaze prispeti tím k utuzení vztahu mezi kolo- nií českou a jihoslovanskou preji mnoho zdaru.

Vás Ing. Rudolf Knaibl.

::o::

Ceskoslovenske Kolonii!

Pan redaktor tohoto listu, po- jal pri jeho zalozeni myslenuku, opakovati pokus, který jiz je- dnou se stal, a pripojiti k nemu cesky psanou prílohu.

Zdálo by se, ze v přítomné do- be, kdy česká kolonie smí počí- tati uz s casopisem vlastním, po- strádá podobny pokus spolehlivé- ho základu, kterým je nadeje na uspech a proto chei struene uvé- sti nekolik duvodu, proc zastá- vám opacné mínění, duvodu, kte- ré jsou podepreny událostmi zná- mými vsem kdoz sladují zivot a vyvoj naší kolonie.

První z nich je, ze za dnesního stavu je možna jednostraná in- formace veřejnosti, která muze jí byti prospesná — ale téz nemusí. Stala se uz rada hríchu v tomto smeru.

Druhy je, ze je možno umle- ti každé mínění, které je v ro- zporu s názory ei zájmy reda- kee, at uz se tyto kryjí se zájmy ei názory veřejnosti — nebo ne- chyba, která se téz casto vysky- tuje.

Tretí pak, ze redakce dosava- dního listu, jsou si vedoma ne- popíratelného vlivu, který má na mínění naší kolonie, chce a do- vede prováděti nátlak tam, kde

ji beží o prosazení své vůle, což by nebylo chybou, kdyby opravdu byla prodehnuta zásadami vezdy sluceitelnými, trebas jen i se základními pojmy o morálce zurnalistiky.

Myslím, že to co jsem uvedl, postací samo o sobe osvetliti nutnost aby česká verejnost mela jeste jiny orgán kde by bylo lze projednávatí veci jí se tykající, neodvisle od zájmu nebo osobních vztahu redakce dosavadního listu.

A kdyby nynejsí pokus redakce "Gospodarstva" nemel jiného výsledku, než že snad přivede dosavadní český list k tomu, aby dostával svym povinností vuci kolonii, počtively a v duchu pravdy, toz bude to nesporně záslužny čin, za který získá si jiste vdecnost celé kolonie naší.

Spoléhám proto, že redakce "Gospodarstva" získá si tím příznivee v našich radách, kteří svou podporou prispejí k udržení začatého díla a dodají mu náležitého významu pro život české kolonie v Argentine. A nejen důvody v predu uvedené utvrzují ve mne víru, že se tak stane.

Propaganda české spolkové cinnosti v bratrských kruzích jiho-slovanských a naopak, prispeje jiste k tomu, že naleznou se nové styené body a nová pole pro společnou cinnost, Možnosti v tom smeru jsou dalekosáhlé. Nechci predbíhati a ponechám v té veci slovo redakci samé.

Českou verejnost pak prosím aby uslechtilou snahu "Gospodarstva" podeprela v nejvyšší míře.

Inz. Rudolf Knaibl.

Osmy vsokolsky slet v Praze (Dopis)

Dne 1. t. m. meli jsme to potešení presvedciti se o úspěchu obetavé práce Sletové Komise zdejsí Sokolské Jednoty, která vyprovázela zároveň s cetnými bratry a krajany účastníky Osmého Sletu ku rychlolodi "Lutetia". Súcastní se techto národních svátku pres dvacet krajanu z nichz patnáct, vypravených Sletovou Komisí pozívá zvlášt vymožených vyhod nejen ve sleve lodních listku nybrz i v pohodlném umístění, dobrém stravování atd. Výsledek tento muzeme nayvatí skvelyn tím vice, majíce na zreteli potíže a prekážky s kterými bylo co zápasiti clenům jmenované komise. Vzpomínáme jen, naprosto na nepravde se zakládajícího článku publikovaného v nasen tehdy jediném liste, kterým se zúmyslné práce komise zlehcovala a krajané zrazovalo aby nespolehali na žádného, že žádná vyprava nepojede a aby kazdy jednal na svou

vlastní ruku. Ti, kteří uposlechli této "uprimné" rady redaktora "legionáře" dnes toho ozelili, neb v duveru podvedení prisli o pekny peníz, o nic méne než o 35 pesu kazdy, rozdíl to v cene listku, pozbytych vyhod v tom necítaje.

Zdejsí Sokolská Jednota bude dustojně zastoupena delegací, která tlumociti bude Slavnostnímu Vyboru C. O. S. nase práni k zdaru obrovského vykonu Sokolstva ve staré vlasti a odevzdá pozdravny list, dílo to zaslužilého bratra, red. Pulkrábka, následujícího znení:

C. O. S.

Osmy slete sokolsky nes slávu svému rodu, lásku k veci sokolské,

My sokoli v zámorí, v dálné Argentine voláme zdar, bratri, Vám i Vasí rodine.

Na dukaz své cinnosti posíláme, bratri, Vám nepatrnou vzpomínku, budíz jí tak prukaz dán.

A pekne vázané album s doklady cinnosti Sletové Komise.

Oficielnímy delegáty povereni byli btri. inz. Jaroslav Vrána, Frank Zboril, Jarka Bubenik a Karel Cerny.

Pana gen. konsulata Lejhance, který projevil práni k zdaru celé vypravy a pozádal pozdravu Sokolstvu a maticee Praze, zastupoval pan vicekonsul R. Rezny, který s konsulárním úředníkem

p. Cernym setrval az do odjezdu lodi. Starosta br. M. Suchan pronel nekolik povzbuzujících slov k účastníkum vypravy, přal stastnou cestu, zdar Sletu a stastny návrat. Na to za zvuku sireny bylo odjízdějícím provoláno opetované, hrímavé Na-Zdar!

Jelikoz nebylo drive možnosti uvřejniti v cem spočívala práce Sletové Komise, uvádíme, že od měsíce října 1925 az do dubna 1926, bylo usporádáno s dobrým úspěchem 5 propagacních podniků pro Osmy Slet Vsesokolsky, s úhrnou účastí 11.289 osob, mimo zájezdu predsedy Sletové Komise br. Kociána do provincií, kde podnikal prednásky s účastí 513 osob. Publikovány články v různých novinách a cinena propaganda ve zdejsích sportovních kruzích atd. Starosta mimo jiné propagandy vyrídil pres 80 dopisu.

Téz zasluhuje vseobecného uznání franc. p^{ar}opl. společnost, která vysla Jednotu velice vstrie v levné cene cestovního a v poskytnutí vyhod účastníkum.

Telocvicná jednota "Sokol" Bs As.

usporádala dne 22. května t. r. divadelní predstavení. Hrány byly "Prazské Svadlenky". Prubéh predstavení i taneční zábavy po něm odbyvané naplnil účastníky, uspokojením.

Herci shrotili se svych úloh celkem stastne, obzvláste p. Korkák v úloze Rimbaby sklídil za svuj vykon zasluženého potlesku. Z dam upoutala pozornost sl. Manásková čistym a melodickým prednesem zpevných císel. Rovnez paní Novotná a slečna Novotná jakož i pan Nyklíček a Cabal zaslužili si plné pochvaly.

Pripojíme—li k tomu i uteseňny výsledek i po stránce hmotné, pak muzeme Tel. Jedn. "SOKOL" blahopřati, že její snaha pripraviti kolonii vecer příjemné zábavy byla odmenena úplnym zdarem.

Ceskoslovensky Klub v Bs. S.

Usporádá dne 25. t. m. pod vedením svého Dámského Odboru Detskou slavnost. Zelíme, že neprížen počasí zredukovala rady návstevníku, ac i pres to byly spolkové místnosti naplneny.

Úcastníci sledovali se zájmem vykony drobných artistu, kteří byli po skončení programu pohosteni svacinou.

Zaslano

V casopise "Jihoamerican" ze dne 20. května t. r. adresuje redaktor Svoboda svuj elánek redakci "Slováska" v Hodoníne, v nemz píse, že odvolávám elánek uvřejneny ve "Slovácku" tykající se machinací s pudou.

Prohlasuji pred celou delnicou verejností, že nie takového jsem nerekl ani nenapsal a tím méne nemohu "z korene vyvrátit" zprávy uvřejnené v "Critice" a prohlasuji, že ani mne nikdo nepresvedcil o tom, že v Kolonii Dora se machinace nedely ba ani redaktor "Jihoamerican" ve své "obhajobe" nje takového nepraví, ale dlouhém mláčení prázdne slámy, snazi se vec obrátit na jiny smer. At delnická verejnost nyní posoudí čin redaktora K. Svobody, jakého prostredku použil aby mne pred delnicou verejností zhanobil.

v Buenos Aires, v květnu 1926

..Novotny Rudolf.

Nasim drustvima

javljamo, da ima dajemo drage volje besplatno na raspolozenje novinu za objavu stvarnih vesti. Neka budu pisané kratko i pregledno. Polemickih dopisa između pojedinih skupina ne mozemo objavljati.

Dopisi

Pod ovim naslovom objavljacemo dopise nasih prijatelja sirom Juzne Amerike. I ti dopisi neka budu kratki i jezgreviti. Neka se izostavlja u njima sve osobne zagjevice, kakovih ima megju iseljenicima svih narodnosti, pa i megju nasima. Posvecujte osobitu paznju gospodarskim prilikima u mestima, is kojih nam pisete.

GOSPODARSTVO

IZ NASE KONSULARNE

SLUZBE — Gen. Konsulat u Kairu u Egiptu menja se u poslanistvo. Otpravnikom posloma imenovan je dosadasnji gen. konsul poznati pesnik Jovan Ducic. Poslaniski savetnik u Ateni Drago ucidolac imenovan je gen. konsullom u Brajli u Rumunskoj. U ministarstvu inostranih dela bila je svrsetkom aprila sazvana konferencija zastupnika doticnih ministarstva o osnutku novih nasih konsulat^a u Americi, u prvom redu u Brasilu, Cile i Perú.

KAKOVI CINOVNICI, takova Uprava, Glavna Kontrola, drzavni ured za nadzor blagajna i racunskih knjiga drzavnih ured^a, poslala je u Bosnu, Herecegovinu, Dalmaciju, Hrvatsku i Sloveniju svoje revizore. Ti otkrili su po drzavni uredima mnoga proneverenja, koja ilu u milijune. Drzava trpi ogromnu stetu.

JEDAN, koji se "iselio go i bos". Neki Mato Boskovic, imenovan za delegata SHS u komisiji za ratnu otstetu, u Parizu, vuci ce mesecno po 600 dolara mesečne place. Toliko po prilici dobiva u Francuskoj sveucilisni profesor za — celu godinu dana.

KAKO RESAVAJU U SHS AGRARNO PITANJE. — Radicevki ministar Pavle Radice uveo je prisilni otkup zemlje. Zagrebcki bankiri dali se odmah "na posao" pokupili preko 70.000 jutara zemlje, po 2.000 dinara te ju rasprodali po 5000. To znaci: u bankarske zepove morao je platiti 60 % kupovine svaki sitni zemljoradnik, koji je hteo da dogje do komadica "domovine".

U CEMU JE KRIZA?—Pocetkom decembra 1924 poslala je jedna beogradska tvrtka u Uzice 3 sanduke sapuna. Januara 1925 bila je izvestena, da je sapun na stanici. Sto nije bilo istina. Na bezbroj reklamacija sapun prispio je 15 februara o. g. Od Beograda do Uzica putovao je punih 455 dana. Kod toga "posusilo" ga se 25 kg. U to vreme mogao je taj sapun doci 6 puta oko zemlje, ili 60 puta od Soluna do New Yorka.

OD DRZAVNOG VELEPOSEDA BELJE izlucice se 8000 jutara za naselenje u prvom redu optanata i begunaca iz Madzarske.

NASA KVOTA ZA SEV. AMERIKU za ovu godinu iznosi 671 lica. Mesecno izdaje viza se samo 10 % te svote.

POMIRENJE CRNE GORE. Ministarsko veće priznalo je mi-ro vinu (penziju) sledećim neka-dasnjim ministrima kralja Niko-le: Nikoli Hajdukoviću, Petru Plamencu i dr. Gj. Socu.

UREDNOVI SATOVI ponasim ministarstvima biće glasom za-ključka ministarskog veća od 8—12 dop. i od 3—6 pop.

NOVI ZAKON O DRZAV-LJANSTVU — Posto su pretpi-si o istupanju is drzavljanstva manjkavi, Udruženje Pravnika pocelo je raditi na novom osnu-tku tog zakona. Pitanje vazno je osobito za nas iseljenike, to ce-mo u svoje vreme izvestiti, ako bude u tom pogledu sto ucinjeno.

DR. VUKASIN MARKOVIC, poznati crnogorski odmetnik, prebegao je u Austriju. Sad se ta i nasa vlada dogovorile, da ee ga Austrija predati nasim suskim vlastima.

ATENTAD NA RADICA. Dne 24 aprila na skupstini radicev-ske stranke u Staroj Pazovi uhvacen bio je nacijonalista Sla-vko Milic, kad je theo baciti bom-bu na Stjepana Radica.

Promet

Podtim naslovom objavlacemo sve vesti koje se tieu tog pred-meta. Iseljenike po dvoru naj-vise ee zanimati odlazak i dola-zak brodova. Svako, koji dolazi ili polazi, moze poslati vest, na besplatnu objavu u ovom odele-nju novine.

OTPUTOVALI: Don Miguel Mihaovic za Genovu, sa "G. Ce-sare" 22 maja; gdja. Ana Gobie sa dvoje najmlagje dece istim brodem za Grizane. — G. kon-sul Vicko Kusanovic povratio se nakon duzeg boravka ovgje nat-rag u Punta Arenu.

DOPUTOVALI: Is Punta Are-negg. Antun Kusanovic i J. Sti-picie.

Mali oglasi

Posluzite se prilike za oglasi-vanje u ovom odelenju, kad tra-zite rada, ili radnih sila, kad imate sto prodati, zelite sto kupiti, naci prijatelja ili javiti poznati-ma svoj naslov. U mnogo slu-cajeva biće zgodnije, da oglas bude pisan kasteljanski.

MECANICO se ofrece para tal-ler o como conductor de tractor, motor o máquina a vapor, p. ciu-dad o campo.

PARA TALLER se ofrece co-mo fundidor, fogonero o mecáni-co, oficial que trabajaba en Nor-te América.

AUTOMOVIL marca Doyer, 30 HP. 4 cil. usado y guiado por el propietario mismo en obra de campo, se vende por termin. de obra.

ALBAÑIL, esloveno goriciano, se ofrece.

Compañías de HAMBURGO SUD AMERICANA Navegacion HAMBURGO AMERIKA LINE

Najnoviji vozni red

16 Juna	Monte Olivia
22 „	Baden
26 „	Antonio Delfino
15 Julia	Bayern
18 „	Cap Polonio
3 Augusta	Cap Norte
19 „	Württemberg
28 „	Monte Olivia

POZIVNE PREVOZNICE, izdajemo za poziv obi-telji is kojegagod mjesta u Jugoslaviji. Treci razred nudi putnicima sve pogod-nosti, koje je stvorila najmodernija teh-nika u brodogradnji. — Za obitelji sa djecom kabine. Umjerene cijene.

A. M. Delfino y Cia [S. A.] Reconquista, 335

PRVI I NAJSTARIJI CESKOSLOVENSKI NOVČANI ZAVOD

BS. AIRES

M. SUCHAN

BOLIVAR 171

Novčane doznake u stari kraj

preko

ZIVNOSTENSKÉ BANKE U PRAGU

najveceg novčanog zavoda u Ceskoslovackoj, sa glavnicm i pricuvama od preko 400,000.000 CK.

i preko

Jugoslavenske Banke u Zagrebu

(prijašnje Hrvatske Zemaljske Banke)

Cuvanje novaca us 4 o/o ukamacivanje

Menjanje novaca po najboljim tecajevima

Prodaja prekomorskih prevoznih listova us najnize cene

Podružnica

BERISO

Calle Nueva York 4865

Poverenici

Conodoro Rivadavia:

José Antos V. P. F. km. 3

Villa Angus: J. A. Turic

ZASILA PENIZE DO VLASTI

prostrednictvím

ZIVNOSTENSKÉ BANKY

V PRAZE

nejvlsi bankovni instituce v Rep. Ceskoslovenske jiz kapital a res. fondy previsuje Ks. 400.000.000

—:—:—

USCHOVA PENEZ — VYMENA PENEZ

se 4 ojo sursocenim

za nejlepsich dennich kursu

OBSTARAVANI LODNICH LISTKU

— NEJLEVNEJI —